 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	RY.PR.01
	YAYIN TARİHİ:	ARALIK 2013
	REVİZYON NO:	01
	REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
	SAYFA NO:	1 / 4
İŞ SAĞLIĞI GÜVENLİĞİ PLANLAMA VE RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ		

1. AMAÇ: Merkezimizde yeni bir bölüm açarken veya devam eden bölümlerin tehlikelerinin belirlenmesi, risklerin değerlendirilmesi, İş Sağlığı ve Güvenliği programlarının oluşturulması ve gerekli kontrol ölçümlerinin yapılması ile ilgili yöntemin belirlenmesidir.

2. KAPSAM: Merkezimizin hizmet aşamalarındaki işlemlerde, hasta sevkiyatında veya satın alınacak ürün veya hizmetlerde iş sağlığı ve güvenliği sağlamak üzere yapılacak işleri kapsar. Bu prosedür;

- Rutin veya rutin olmayan faaliyetler
- İş yerine erişebilme imkânına sahip personelin faaliyetleri (Taşeronlar ve ziyaretçiler dâhil)
- Kuruluş veya diğerleri tarafından sağlanan iş yerindeki kolaylıkları da içermektedir.

3. KISALTMALAR:

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliği

4. TANIMLAR:

Kaza (İş Kazası): Ölüme, hastalığa, yaralanmaya hasara veya diğer kayıplara sebebiyet veren istenmeyen olay.

Tetkik: Faaliyet ve faaliyetlere bağlı sonuçların, planlanan düzenlemelere uygunluğunu ve bu düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulandığını, kuruluşun politikasını ve hedeflerini gerçekleştirmek için uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan sistematik inceleme.

Zarar: İnsanların yaralanması, hastalanması, malın, çalışan yerin zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine neden olabilecek potansiyel kaynak veya durum.

Vak' a: Kazaya sebep olan veya olabilecek potansiyele sahip olay.

Uygunsuzluk: Doğrudan veya dolaylı olarak yaralanma, hastalık, malın zarar görmesi çalışılan yerin zarar görmesi veya bunların birlikte gerçekleşmesine neden olabilecek durum ve kanunlardan, işlemlerden, uygulamalardan ve çalışma standartlarından sapma.

İş Sağlığı ve Güvenliği: Çalışanların, hemşire stajyerlerin, müteahhit personelin, ziyaretçilerin ve çalışma alanındaki diğer insanların refahını etkileyen faktörler.

Güvenlik: Kabul edilebilir zarar riski içerme durumu.

Sürekli Gelişim: Genel çevre icraatında gelişmeler sağlamak için sürekli gelişim sağlanmalıdır.

Risk: Meydana gelebilecek zararlı bir olayın sonuçları ve oluşma olasılığının bileşkesi.

Risk Değerlendirmesi: Tüm proseslerde, risk büyüklüğünü tahmin etmek ve riske tahammül edilip edilemeyeceğine karar vermek.

Kabul Edilebilir Risk: Kuruluşun, yasal zorunluluk ve kendi İSG politikası dikkate alındığında, dayanabileceği düzeye indirilmiş risk.

Ramak Kaldı: Hastalığa, ölüme, yaralanmaya, zarara veya diğer kayıplara sebep olmadan gerçekleşen olaylara denir.

5. SORUMLULAR: Üst Yönetim, İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Hekimi ve Uzmanları, Birim Sorumluları, Tüm Çalışanlar.

HAZIRLAYAN: BAŞHEKİM	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
---------------------------------------	---	--------------------------------------

	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	RY.PR.01
		YAYIN TARİHİ:	ARALIK 2013
	İŞ SAĞLIĞI GÜVENLİĞİ PLANLAMA VE RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	REVİZYON NO:	01
		REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
		SAYFA NO:	2 / 4

6. FAALİYET AKIŞI:

6.1. DEVAM EDEN TEHLİKELERİN BELİRLENMESİ:

Tehlikelerin belirlenmesi için Yönetim Sistemleri Temsilcisinin katılımıyla Risk Analizi Ekibi oluşturulur. Risk Analizi Ekibi aşağıdaki durumlarda toplanarak tehlikeleri belirler, riskleri değerlendirir ve gerekli kontrol ölçümlerini belirler.

- Her yeni bir bölüm açılışında,
- Başhekimin talimatı veya bölümlerden gelen İSG talepleri ile,
- Herhangi bir kaza sonrasında,
- Politikada herhangi bir değişiklik yapılması durumunda,
- Performans ölçümünden gelen geri besleme sonuçlarının olumsuz olması durumunda.

Risk Analizi Ekibi tehlikelerin belirlenmesinde, hastaneyi aşağıdaki kriterler doğrultusunda inceler.

- İşin yapım tekniği, iş akışı, birimler arası iletişim ve etkileşim,
- Çalışanların bilgi, tecrübe, bilinç seviyesi ve yetkinlikleri,
- Altyapı, iklim şartları, doğal afet, yangın ve çalışma ortamının vasıfları (patlamaya neden olabilecek ekipmanlar, kullanılan tehlikeli kimyasallar, basınçlı tüpler),
 - İlaç veya sarf malzeme özellikleri,
- İş güvenliği teçhizatı yeterlikleri,
- İşin yapımı sırasında (tatiller dâhil) çevrede bulunan diğer personellere, misafirler ve tedarikçilerin pozisyonu ile ilgili bilgiler,
 - Aynı iş kolunda diğer kurum ve kuruluşların tespit ettiği tehlikeler,
 - Belirlenen eğitim ihtiyaçları,
 - Kuruluşun mevcut İSG uygulamaları,
 - Daha önce yaşanmış kazalar, olaylar ve cezalar(hukuki).

6.2. RİSKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ:

6.2.1. RİSK BELİRLEME;

- Risk Analizi Ekibi tarafından belirlenen tehlikelerin risk seviyesinin belirlenmesi için aşağıdaki hesaplama yöntemi kullanılır. Risk seviyeleri Risk Analizi Ekibi tarafından belirlenir.

$$\text{RİSK} = \text{ZARARIN ŞİDDETİ (Ş)} \times \text{ZARARIN MEYDANA GELME OLASILIĞI (O)}$$

Zararın Şiddeti: Zararın etkisinin büyüklüğüdür. Şiddetin belirlenmesinde 5 üzerinden puanlama yapılır. Puanlama; zararın etkisinin kaza sonucu yaralanmayla sonuçlanabilecek kayıplar ve maliyet kaybı kriterleri ayrı ayrı değerlendirilerek yapılır.

KAZA SONUCU YARALANMAYLA SONUÇLANABİLECEK KAYIPLAR

ŞİDDETİN DERESESİ	OLASI SONUÇ
5	Ölüm, Ağır yaralanma (travma, uzuv kopması, ağır yanık, körlük)
4	10 gün ve üzeri istirahata neden olabilecek yaralanmalar
3	1 Günden Fazla 10 günden az istirahata neden olabilecek rahatsızlanmalar
2	Hafif yaralanmalar (kas zedelenmesi, incinme, burkulma)
1	Kayıpsız olaylar (deri yüzülmesi, kızarıklık)

HAZIRLAYAN: BAŞHEKİM	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
-------------------------	---	------------------------

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	RY.PR.01
	YAYIN TARİHİ:	ARALIK 2013
	REVİZYON NO:	01
	REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
	SAYFA NO:	3 / 4
İŞ SAĞLIĞI GÜVENLİĞİ PLANLAMA VE RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ		

Zararın Meydana Gelme Olasılığı: Zararın ne sıklıkla meydana gelebileceğidir. Olasılık belirlenirken de 5 üzerinden puanlama yapılır.

ZARARIN MEYDANA GELME OLASILIĞI		
5	Her gün	Çok yüksek olasılık
4	Haftada bir	Yüksek olasılık
3	Ayda bir	Orta dereceli olasılık
2	Yılda bir	Küçük olasılık
1	Birkaç yılda bir	Çok küçük olasılık

Olasılık hesabı yapılırken geçmiş kazalar, mevcut koruyucu önlemler, yasal mevzuatlar ve bunlara uyulması durumu gibi etkenler mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.

Tanımlanmış tehlikeler; "**Risk Değerlendirme Formuna**" kaydedilir, yukarıda tanımlanmış olan bilgiler doğrultusunda risk seviyeleri belirlenir. **4.2.2 Risk Derecelendirme**

Risk değerlendirme kartına işlenmiş tehlikelerin yapılan hesaplamalar sonucunda çıkan risk seviyeleri aşağıdaki risk derecelendirme tablosuna göre incelenir.

RİSK DERECELENDİRME TABLOSU

OLASILIK	ŞİDDET				
	1	2	3	4	5
1	ÖNEMSİZ RİSK 1	KATLANILABİLİR RİSK 2	KATLANILABİLİR RİSK 3	KATLANILABİLİR RİSK 4	KATLANILABİLİR RİSK 5
2	KATLANILABİLİR RİSK 2	KATLANILABİLİR RİSK 4	KATLANILABİLİR RİSK 6	ORTA DERECELİ RİSK 8	ORTA DERECELİ RİSK 10
3	KATLANILABİLİR RİSK 3	KATLANILABİLİR RİSK 6	ORTA DERECELİ RİSK 9	ORTA DERECELİ RİSK 12	ORTA DERECELİ RİSK 15
4	KATLANILABİLİR RİSK 4	ORTA DERECELİ RİSK 8	ORTA DERECELİ RİSK 12	ÖNEMLİ RİSK 16	ÖNEMLİ RİSK 20
5	KATLANILABİLİR RİSK 5	ORTA DERECELİ RİSK 10	ORTA DERECELİ RİSK 15	ÖNEMLİ RİSK 20	KATLANILAMAZ RİSK 25

RİSK SEVİYESİ	AÇIKLAMA
ÖNEMSİZ (1)	Hiçbir faaliyet, kayıt veya kaydı saklamaya gerek yok.
KATLANILABİLİR (2-6)	Ek kontrollere ihtiyaç yoktur. Daha iyi bir etki- maliyet çözümü veya ek maliyet yükü getirmeyen gelişmeler olabilir. Kontrollerin sürdürülmesi için denetime ihtiyaç vardır.
ORTA DERECELİ (8-15)	Riski düşürücü uğraş verilmeli fakat önleme maliyetinin ölçülü ve sınırlı olmasına dikkat edilmelidir. Risk azaltma, önlemler belirli zamanlara yayılmalı, kontrol önlemlerini geliştirmek için olasılık tayin metotlarını daha geliştirmeli.
ÖNEMLİ (16-20)	Hemen İSG programı oluşturularak, Yönetim Sistemleri Programına eklenir, risk seviyesi düşürülene kadar geçici önlemler alınmalı.
KATLANILAMAZ (25)	Risk düşürülene kadar iş başlatılmamalı veya durdurulmalı. Eğer sınırsız kaynağa rağmen risk seviyesini düşürmek mümkün olamıyorsa, işin yapılması yasaklanmalı.

HAZIRLAYAN: BAŞHEKİM	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
---------------------------------------	---	--------------------------------------

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	RY.PR.01
		YAYIN TARİHİ:	ARALIK 2013
	İŞ SAĞLIĞI GÜVENLİĞİ PLANLAMA VE RİSK DEĞERLENDİRME PROSEDÜRÜ	REVİZYON NO:	01
		REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
SAYFA NO:		4 / 4	

Belirlenen tehlikeler *Risk Değerlendirilme Formunda* risk derecelendirmeleri yapıldıktan sonra risk seviyesi **16-20** arası çıkanlar ve **25** olanlar için İSG programları oluşturulur ve *Yönetim Sistemleri Programına* eklenir. Risk seviyesi **16-20** çıkan faaliyetler için geçici önlemler alınır ve oluşturulan İSG programları ile risk seviyeleri 16'nın altına düşürülür. Risk seviyesi **25** çıkan faaliyet/ler mutlaka risk seviyeleri düşürülene kadar durdurulur. Eğer alınan tüm önlemlere karşı risk seviyesi düşürülemiyorsa işin yapımı yasaklanır.

6.2.3. TEHLİKELERİN VE RİSKLERİN GÜNCELLENMESİ:

Risk Analiz Ekibi her YGG toplantısından önce (yılda en az bir kez) tehlikeleri, riskleri yeniden tespit eder ve gözden geçirir. Derecelendirmeleri de güncelleyerek kayıtların revizyonunu yaparak Yönetim Sistemleri Birimine bildirir.

6.3. İSG PROGRAMLARININ OLUŞTURULMASI:

Risk Analizi Ekibi tarafından tanımlanmış tehlikeler içerisinde risk seviyesi 16-20 ve 25 çıkanlar için İSG programı/ları oluşturulur. İSG programı/ları oluşturulurken Risk Analiz Ekibi aşağıda belirtilen kriterlerin oluşmasını sağlar;

- Çalışanların, sorumluların ve bölüm yöneticilerinin katılımı ile işin yapımında alınacak tedbirlerin ve kullanılacak iş güvenliği teçhizatının belirlenmesi,
- Tedbirleri almakla sorumlu kişilerin atanması,
- Programların takibi için oluşturulan formların kuruluşun dokümantasyonu içinde yer almasını sağlamak,
- İSG programının ve tedbirlerin çalışanlara eğitim kanalı ile öğretilmesi ve bilinç oluşturulması,

İSG Programı / ları oluşturulduktan sonra; program dâhilinde yapılan faaliyetin, risk seviyesini düşürmek için alınan önlemlerin, tedbirlerin veya şartların sağlanma süresinden sonra bu faaliyet ile ilgili tekrar risk değerlendirilmesi yapılır, risk seviyesi kontrol edilir. Risk değerlendirilmesi ve risk seviyesinin tespiti yine "**6.2.1 Risk Belirleme**" ve "**6.2.2 Risk Derecelendirme**" maddelerine göre yapılır.

7. İLGİLİ DÖKÜMANLAR:

- 7.1. Risk Değerlendirme Formu
- 7.2. Yönetim Sistemleri Programı / Planı
- 7.3. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- 7.4. İş Sağlığı ve Güvenliği İle İlgili Yönetmelikler

HAZIRLAYAN: BAŞHEKİM	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
-------------------------	---	------------------------